

Betænkning afgivet af Udvalget for Landdistrikter og Øer den 15. maj 2024

Betænkning

over

Forslag til lov om forsøgsordning for frie bymidter

[af ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin)]

1. Ændringsforslag

Ministeren for byer og landdistrikter har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Udvalget indstiller lovforslaget til vedtagelse med de stillede ændringsforslag.

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Danmarksdemokraterne

Danmarksdemokraternes medlemmer af udvalget bemærker, at det er helt afgørende at få skabt et Danmark i en bedre balance ved at sikre, at vi har nogle stærke og attraktive områder uden for de store byer. Det betyder bl.a., at vi skal sikre nogle stærke rammer for at bo, arbejde og uddanne sig i hele landet. Lovforslaget bidrager til, at der skabes et bedre og mere attraktivt byliv i bymidterne. Samtidig bidrager forslaget til, at der etableres lokale velfærdsfunktioner, som skal være med til at styrke den borgernære velfærd, hvilket også er en mærkesag for Danmarksdemokraterne, da der skal være lige adgang til velfærd i hele landet. Danmarksdemokraternes medlemmer af udvalget mener helt overordnet, at der er fornuftige tiltag i lovforslaget og støtter derfor lovforslaget.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af ministeren for byer og landdistrikter, tiltrådt af udvalget:

Til § 5

1) I 1. pkt. udgår »borgernære«.
[Lovteknisk ændring]

Ny paragraf

2) Efter § 10 indsættes i kapitel 5:

»§ 01. Udbetaling Danmark udbetaler tilskud efter § 10, stk. 1, og udfører dele af den efterfølgende administration heraf. Staten afholder udgifterne til Udbetaling Danmarks administration gennem betaling af et administrationsbidrag, jf. § 25 i lov om Udbetaling Danmark.

Stk. 2. Ministeren for byer og landdistrikter fastsætter nærmere regler om udbetaling af tilskud efter § 10, stk. 1, herunder om Udbetaling Danmarks administration af sagerne.«

[Udbetaling af tilskud til bymidter omfattet af forsøgsordningen]

Nyt kapitel

3) Efter kapitel 7 indsættes:

»Kapitel 01

Ændringer i anden lovgivning

§ 02. I lov om Udbetaling Danmark, jf. lovbekendtgørelse nr. 240 af 12. februar 2021, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 266 af 19. marts 2024, foretages følgende ændring:

1. I § 1 a indsættes som nr. 46:

»46) Lov om forsøgsordning for frie bymidter.«

[Ændring som følge af ændringsforslag nr. 2]

Bemærkninger

Til nr. 1

Der er tale om en lovteknisk ændring.

Til nr. 2

Med lovforslagets § 10, stk. 1, foreslås det, at ministeren for byer og landdistrikter efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til etablering af velfærdsfunktioner, fornyelse af bymidten og andre bylivsskabende projekter.

Lovforslaget indeholder ingen bestemmelser om udbetaling af de tilskud, der vil blive ydet af ministeren for byer og landdistrikter efter lovforslagets § 10, stk. 1.

Udbetaling Danmark er en offentligt reguleret, selvejende institution med myndighedsansvar. Rammevilkårene for Udbetaling Danmark er reguleret i lov om Udbetaling Danmark.

Udbetaling Danmark varetager de opgaver, der tillægges Udbetaling Danmark i henhold til lov. Efter § 1 a i lov om Udbetaling Danmark varetager Udbetaling Danmark en række finansielle og administrative opgaver vedrørende visse statslige ordninger, der tidligere blev varetaget af staten, og som den 1. oktober 2016 blev overflyttet til Udbetaling Danmark fra Statens Administrations Finansservicecenter, jf. lov nr. 628 af 8. juni 2016 om ændring af lov om Udbetaling Danmark og forskellige andre love (Overførsel af opgaver fra Statens Administrations Finansservicecenter m.fl. til Udbetaling Danmark m.v.).

Udbetaling Danmark varetager bl.a. opgaver efter lov om byfornyelse og udvikling af byer (byfornylesloven). Det følger af byfornyleslovens § 102, at den kasse- og regnskabsmæssige forvaltning af statsudgifter til tilskud og garantier til byfornyelse og udvikling af byer administreres af Udbetaling Danmark.

Det fremgår af lov om Udbetaling Danmark, hvordan ordninger, der tidligere blev varetaget af Statens Administrations Finansservicecenter, skal håndteres, for så vidt angår de regler, der gælder i forbindelse med Udbetaling Danmarks sagsbehandling og administration. Lov om Udbetaling Danmark indeholder derudover regler om styring af Udbetaling Danmark m.v., der gælder generelt for alle opgaver, der varetages af Udbetaling Danmark. Det gælder f.eks., at Udbetaling Danmarks opgaver varetages med administrativ og teknisk bistand fra Arbejdsmarkedets Tillægspension, der leverer bistanden på omkostningsdækket basis.

Det fremgår f.eks. af § 19 i lov om Udbetaling Danmark, at beskæftigelsesministeren fører tilsyn med, at bestyrelsen for Udbetaling Danmark udfører sit hverv i overensstemmelse med lovgivningen. Tilsynet sker i samarbejde med vedkommende minister på de sagsområder, der er nævnt i lovens §§ 1, 1 a og 1 b.

Efter § 25 i lov om Udbetaling Danmark dækker staten udgifterne til Udbetaling Danmarks opgaver på sagsområder, der overføres fra staten, gennem indbetaling af administrationsbidrag til Udbetaling Danmark. Bidragene skal kunne afholdes inden for bevillingen til opgaven på finansloven for det år, som bidragene skal dække. Bestyrelsen for Udbetaling Danmark fastsætter størrelsen af bidragene.

Med ændringsforslaget foreslås det, at der efter § 10 i lovforslagets kapitel 5 indsættes en ny paragraf, der omhandler udbetaling af de tilskud, der vil blive ydet af ministeren for byer og landdistrikter efter lovforslagets § 10, stk. 1, og Udbetaling Danmarks opgaver i forbindelse hermed.

Det foreslås med stk. 1, 1. pkt., at Udbetaling Danmark udbetaler tilskud efter lovforslagets § 10, stk. 1, og udfører dele af den efterfølgende administration heraf.

Forslaget indebærer, at Udbetaling Danmark dels vil skulle udbetale de tilskud til etablering af velfærdsfunktioner, fornyelse af bymidten og andre bylivsskabende projekter, som efter lovforslagets § 10, stk. 1, vil blive ydet til forsøgskommunerne, dels vil skulle udføre dele af den efterfølgende administration heraf.

Udbetaling Danmarks administration vil blive tilrettelagt på samme måde som Udbetaling Danmarks administration efter byfornylesloven med tilhørende bekendtgørelse om fornyelse af bymidter – og dermed også efter de rammebetingelser, der regulerer opgaver, som tidligere blev overført fra Statens Administrations Finansservicecenter, jf. § 1 a i lov om Udbetaling Danmark.

Udbetaling Danmarks administration vil således bl.a. omfatte udbetaling af tilskud på baggrund af forsøgskommunernes registreringer af udgifter i Social-, Bolig- og Ældreministeriets (Social- og Boligstyrelsens) it-system BOSSINF-Område og postering af udbetalinger. Ved udbetaling af tilskud vil Udbetaling Danmark alene lægge forsøgskommunernes registreringer i BOSSINF-Område til grund og vil således ikke skulle kontrollere grundlaget for udbetalingerne.

Endvidere vil Udbetaling Danmark efterfølgende modtage revisionserklæringer fra forsøgskommunerne og kontrollere, at alle revisionserklæringer modtages, og at de udbetalte beløb stemmer overens med revisionserklæringerne. Ved eventuel uoverensstemmelse mellem et udbetalt beløb og forsøgskommunens revisionserklæring vil Udbetaling Danmark kontakte kommunen, der herefter vil skulle foretage de nødvendige rettelser i BOSSINF-Område. Udbetaling Danmark vil desuden skulle forestå eventuel opkrævning af for meget udbetalt tilskud.

Der næst foreslås det med stk. 1, 2. pkt., at staten afholder udgifterne til Udbetaling Danmarks administration efter stk. 1, 1. pkt., gennem betaling af et administrationsbidrag, jf. § 25 i lov om Udbetaling Danmark.

Varetagelse af opgaver i relation til tilskudsordningen efter lovforslagets § 10, stk. 1, vil for Udbetaling Danmark være en ny forpligtelse, der ikke uden udtrykkelig henvisning til § 25 i lov om Udbetaling Danmark vil blive omfattet af bestemmelsen om statslige administrationsbidrag.

Forslaget indebærer, at administrationsbidraget skal kunne afholdes inden for bevillingen til opgaven på finansloven for det år, som bidraget skal dække, og at bidragets størrelse vil blive fastsat af bestyrelsen for Udbetaling Danmark, jf. § 25, stk. 1 og 2, i lov om Udbetaling Danmark.

Endvidere foreslås det med stk. 2, at ministeren for byer og landdistrikter fastsætter nærmere regler om udbetaling af tilskud efter § 10, stk. 1, herunder om Udbetaling Danmarks administration af sagerne.

Den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse vil medføre, at ministeren for byer og landdistrikter bl.a. vil fastsætte regler, der nærmere beskriver Udbetaling Danmarks opgaver i relation til tilskudsordningen efter lovforslagets § 10, stk. 1. Ministeren vil ligeledes fastsætte regler om hel eller delvis tilbagebetaling af udbetalte tilskud – herunder i tilfælde, hvor Udbetaling Danmark måtte konstatere manglende overensstemmelse mellem et udbetalt beløb og forsøgskommunens revisionserklæring – og om Udbetaling Danmarks opkrævning af for meget udbetalte tilskud.

Ændringsforslaget vurderes samlet set at følge principperne for digitaliseringsklar lovgivning. Udbetaling Danmarks varetagelse af opgaver i relation til tilskudsordningen efter lovforslagets § 10, stk. 1, forudsættes at skulle ske inden for rammerne af eksisterende it-systemer og løsninger.

Til nr. 3

Udbetaling Danmark varetager de opgaver, der tillægges Udbetaling Danmark i henhold til lov. Efter § 1 a i lov om Udbetaling Danmark varetager Udbetaling Danmark en række finansielle og administrative opgaver vedrørende visse statslige ordninger. Når en lov indsættes i § 1 a, bliver lovgivningen omfattet af rammebetingelserne, der regulerer opgaverne, som tidligere blev overført fra Statens Administrations Finansservicecenter. Der henvises til bemærkningerne til lov nr. 628 af 8. juni 2016, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 151 som fremsat, side 90-96.

Med ændringsforslaget foreslås det, at den med lovforslaget foreslåede lov om forsøgsordning for frie bymidter indsættes som nr. 46 i § 1 a i lov om Udbetaling Danmark.

Forslaget hænger sammen med ændringsforslag nr. 2, hvorefter Udbetaling Danmark vil skulle udbetale de tilskud til etablering af velfærdsfunktioner, fornyelse af bymidten og andre bylivsskabende projekter, som efter lovforslagets § 10, stk. 1, vil blive ydet til forsøgskommunerne, og udføre dele af den efterfølgende administration heraf.

Forslaget vil medføre, at Udbetaling Danmarks varetagelse af opgaver i relation til tilskudsordningen efter lovforsla-

gets § 10, stk. 1, vil blive omfattet af de gældende bestemmelser i lov om Udbetaling Danmark, som fastlægger de overordnede rammer for Udbetaling Danmarks administration og sagsbehandling af de administrationsområder, der er nævnt i § 1 a.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 20. marts 2024 og var til 1. behandling den 11. april 2024. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Landdistrikter og Øer.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og ministeren for byer og landdistrikter sendte den 5. december 2023 dette udkast til udvalget, jf. ULØ alm. del – bilag 40. Den 20. marts 2024 sendte ministeren for byer og landdistrikter høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 6 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 2 spørgsmål til ministeren for byer og landdistrikter til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Birgitte Vind (S) Anders Kronborg (S) Kim Aas (S) Kasper Roug (S) Kris Jensen Skriver (S) nfmd. Per Husted (S)

Sara Emil Baaring (S) Simon Kollerup (S) Lea Wermelin (S) Hans Christian Schmidt (V) Erling Bonnesen (V)

Peter Juel-Jensen (V) Anni Matthiesen (V) Charlotte Bagge Hansen (M) Henrik Frandsen (M) Susie Jessen (DD) fmd.

Inger Støjberg (DD) Jens Meilvang (LA) Carsten Bach (LA) Mai Mercado (KF) Lise Bertelsen (KF) Mads Fuglede (DD)

Mikkel Bjørn (DF) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Theresa Berg Andersen (SF) Charlotte Broman Mølbæk (SF)

Jette Gottlieb (EL) Zenia Stampe (RV) Christina Olumeko (ALT)

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	22	Dansk Folkeparti (DF)	7
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	16	Alternativet (ALT)	5

Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5